

tiden — vilde vistnok Lærerne til denne Tid være meget daarlig tjente med ingen Jordlodder at have. Den Slags Love, som her gives, gives jo heller ikke alene med Ojeblikkets Løse for Oje, men skulde helst være af den Bestaafenhed, at de ogsaa kunde ramme frem i Fremtiden. Derfor have vi holdt paa Jordlodden, og Tinget har givet os Medhold. Men derved, at det er sket, komme Lærerne ogsaa til at dele Naar med de Jordbrugere, de ere iblandt, og dette tror jeg ligesom det ærede Medlem — jeg er for Resten ikke saa uenig med ham, som det maaste kunde se ud til — er en meget heldig Omstændighed. — Det ærede Medlem drog meget stærkt til Felts mod en Bemærkning i Betænkningen — Betænkningen ligger jo ganske vist ikke for til Behandling i Ojeblikket — om, at Kapitelstaksten ikke læn- gere være nogen Norm for Priserne paa Livsforbrødenheder og Brugsgenstande. Jeg tror ikke, det ærede Medlem skulde drage saa stærkt til Felts mod denne Betragtning, thi den er i Virkeligheden rigtig. Det ærede Medlem kan tænke sig selv staaende for 20 Aar siden med 41 Eder Korn — 6 Eder Rug og 35 Eder Byg, som jo er Lønningen for Lærerne efter Forordningen af 1814 — det ærede Medlem ved da, at 41 Eder Korn for ca. 20 Aar siden vilde koste noget som 500 Kr. efter Kapitelstaksten, medens det nu bliver ca. 300 Kr.; det er altsaa sunket med $\frac{2}{5}$. Og medens Landbrugere for 20 Aar siden kun lønede en Karl med 200 Kr., kunne de i Ojeblikket kun faa en dygtig Karl for 300 Kr. I dette Ojeblik tager altsaa Karlen alene de 41 Eder Korn. Nu kan det siges, at Lærerne ingen Karl lønne. Nej, ganske vist, det gøre de ikke, men sikkert er det, at alene de Forbrugs- genstande, som frembringes af Haandværk og Industri, kort sagt, alt hvad der bruges til Klæder, Møbler og andet, ere stegne, fordi Arbejdslønnen er stegen, og derfor kan man ikke i Dag, skønt de 41 Eder Korn have samme Næringsværdi i Dag, som de havde for 20 Aar siden, for Værdien deraf købe det samme, som man kunde for 20 Aar siden. Det er beklageligt, at Agerbrugs- produkter ikke have større Værdi, men det kommer til at gaa ud over Lærerne lige saa vel som over Landbrugere, det kan man ikke lukke Øjnene for. Hele denne Betragtning af Lønningsforholdene er imidlertid imødegaaet her fra forskellige Sider; saa at jeg ikke skal dvæle yderligere ved den. Min Betragtning er, at Lønningerne kunne være tilfredsstillende for Lærerne, og naar Lærerne ere utilfredse, have de i Grunden ingen Ret dertil, saaledes som Tidsomstændighederne og de

økonomiske Forhold i Landet ere. Naar henses dertil, have de ikke Grund til at være utilfredse med de Lønninger, som Folket- tinget ved anden Behandling er gaaet ind paa, og som vi staa i Begreb med at gaa ind paa nu ved den endelige Afstemning. — Hvad de øvrige Spørgsmaal angaar, skal jeg ikke dvæle vidtløftig ved dem. Jeg skal kun gøre et Par Bemærkninger, dels til den højtærede Minister, dels til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Char- ling). Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds mente, at som Stillingen nu var ved tredje Behandling, vare Udsigterne for Lovforslaget mere mørke, end de hidtil have været; det ærede Medlem havde haabet paa, at Udvalgets Arbejde skulde have gjort Udsigterne lysere endnu, end de vare ved anden Behandling. Ja, hvorledes Udsigterne ere, og hvorledes Medlemmerne mene, at Udsigterne ere for Loven, er jo ikke godt at udtale sig om — det beror tit og ofte paa Medlemmernes større eller mindre Forhaabninger — men jeg kan sige, at Udvalget og Udvalgets Flertal har bestræbt sig for at gøre de Indrømmelser, som man mente med Rette kunde gøres. Naar det blev bebrejdet mig, at jeg havde udtalt, at Højre og det andet Ting maatte vise meget mere Smødekommehed og Resignation, og det samtidig blev sagt til mig, at vi paa vor Side ikke havde vist tilsvarende Smødekommehed, kan jeg ikke erkende Rigtigheden deraf. Som jeg forleden gjorde opmærksom paa, have vi ladet mange Spørgsmaal ligge ved denne Sags Behandling, som der kunde have været god Grund til at tage op, men som vi dog, i Erkendelse af, at Tiden ikke er dertil, og at det er ønskeligt dog at faa noget ført igennem, have ladet ligge. Endelig skal jeg gøre opmærksom paa, at vi ogsaa i de Spørgs- maal, vi have taget med, have stillet os meget imødekommende. Jeg skal ikke dvæle ved de Ting, som der er opnaaet Enighed om. Der er ikke Grund til at bebrejde Flertallet, at det har draget Spørgsmaalet om et nyt Mulktsystem ind, naar der er Enighed om dette ny Mulktsystem. Der er ikke heller Grund til at bebrejde Flertallet, at det har taget Spørgsmaalet om Skolekommissionen op, da den højtærede Minister jo ogsaa nok puskede dette Spørgsmaal løst samtidig med de øvrige Spørgsmaal. Vi have altsaa ikke der taget ny Spørgsmaal op, som skulde kunne gøre Udsigterne for Loven mere mørke. Med Hensyn til den ny Skolekommission blev det fremhævet af det ærede Medlem og den højtærede Minister, at det var forfærdigt, at vi saa stærkt kæmpede mod, at Præsten skulde være selvstregen For-